

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ РІЗНИХ ЖАНРІВ»

АНОТАЦІЯ КУРСУ

У межах цього курсу слухачі магістратури продовжують формувати професійну комунікативну та перекладацьку компетентності, а саме удосконалюють навички семантико-стилістичного аналізу та письмового перекладу текстів різних стилів в англійській мові (науковий, офіційно-діловий, газетний, публіцистичний та художній стилі)

У межах дисципліни слухачі магістратури працюють з різноманітним матеріалом 5 стилів англійської мови, зокрема виконують вправи на семантико-стилістичний аналіз текстів кожного стилю, досліджують роздатковий матеріал (статті, рекламні ролики, заголовки) за певним алгоритмом, виконують усний та письмовий переклад, виступають з промовами і презентаціями за темами заняття, які готуються як у групах так/або індивідуально, моделюють різні професійні ситуації: інтерв'ю, прес-конференція, переговори, які базуються на стилістичних особливостях кожного виду комунікації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ

3 кредити (90 годин): 48 годин аудиторної роботи, 42 години самостійної роботи - денна форма навчання;

3 кредити (90 годин): 24 години аудиторної роботи, 66 годин самостійної роботи - заочна форма навчання;

МЕТА КУРСУ

Надати та поглибити знання щодо системних характеристик, функцій та нормативного вживання мовних засобів англійської мови у зіставленні з українською, розвивати навички та інтегративні уміння перекодування та відтворення текстової інформації, яка представлена у різних за жанровими функціонально-стилістичними типами текстів, формувати практичні уміння і навички семантико-стилістичного аналізу текстів різних жанрів

Програмні результати навчання за навчальною дисципліною:

Випускник повинен:

Знати:

основні поняття структурно-семантичної побудови тексту; жанрово-стилістичні особливості перекладу текстів; граматичні особливості текстів різних стилів в аспекті перекладу; типові проблеми, що виникають під час аспектного перекладу; типи, види перекладу й засоби досягнення передачі змісту повідомлення іноземною мовою засобами рідної мови і навпаки.

Уміти:

визначати тип тексту за його структурно-семантичними характеристиками; диференціювати тексти різних функціональних стилів та жанрів; перекладати тексти різних стилів та жанрів з урахуванням національної специфіки оформлення тексту; відтворювати стилістичні та прагматичні характеристики оригінального тексту та обґрунтовувати обраний варіант перекладу; давати адекватні переклади різних засобів мовної виразності оригінального тексту; перекладати тексти різних жанрів, використовуючи адекватні засоби лексичної та синтаксичної синонімії; аналізувати і критично оцінювати зразки прагматичних текстів для читання з інших джерел з урахуванням можливих труднощів їх сприймання;

Володіти:

загальнолінгвістичною, стилістичною теоретичною базою знань, необхідних для майбутньої спеціальності; навичками та уміннями перекладацького аналізу тексту; навичками оформлення та перекладу текстів різних стилів та жанрів (а саме: наукового, художнього, офіційно-ділового, публіцистичного та газетного); навичками спілкування із представниками інших комунікативних культур.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Вивчення цього курсу передбачає повне, часткове або опосередковане формування відповідних компетентностей ОПП «Загальний переклад» (див. Табл. 1).

Слухачі магістратури працюють з текстами різних стилів та жанрів, навчаються проводити семантико-стилістичний аналіз зазначених текстів та враховувати усі виявлені особливості під час перекладу. З урахуванням достатньо високого рівня сформованості знань слухачів з суміжних дисциплін (стилістика, лексикологія), їм пропонується опрацьовувати деякі теоретичні питання самостійно, а потім презентувати їх на занятті у вигляді доповіді, також слухачі виконують усний та письмовий переклад текстів п'яти стилів (двосторонній переклад), моделюють різні професійні ситуації, де потрібно застосовувати переклад тексту якось окремого стилю та враховувати усі семантико-стилістичні особливості.

Тексти для усного та письмового перекладу пов'язані із темами модулів, у межах яких здійснюється навчання.

Програмою передбачено такі проекти для формування професійної комунікативної компетентності:

- Виступ за темою заняття «THE SOLAR SYSTEM FOR CHILDREN UP TO 6 YEARS»
- Індивідуальний виступ «TELL ABOUT YOURSELF IN THE SCIENTIFIC STYLE»
- Виступ-інформування «HEADLINES AND PECULIARITIES OF THEIR TRANSLATIONS».
- Групова дискусія «THE MOST DIFFICULT STYLE FOR TRANSLATION»
- Рольова гра «SLANG IN THE YOUTH'S LIFE»
- **ОЦІНЮВАННЯ**
- Оцінювання знань слухачів магістратури здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) в Національній академії Національної гвардії України».

Таблиця 1.

Компетентності та оцінювання рівня їх досягнення слухачами магістратури

Шифр	Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК	Здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень; здатність до самостійного оволодіння новими методами дослідження, до змін наукового та науково-виробничого профілю своєї професійної діяльності ;; здатність проявляти ініціативу, нести відповідальність за власне рішення; здатність самостійно здобувати за допомогою інформаційних технологій і використовувати у практичній діяльності нові знання й уміння; здатність породжувати нові ідеї (креативність), адаптуватися до нових ситуацій, оцінювати накопичений досвід, аналізувати свої можливості; здатність до критики та самокритики, вміння працювати в команді співпрацювати з експертами в інших предметних областях	Опосередковано, під час виконання завдань із пошуку та опрацювання інформації у межах завдань.	Поточне, виконання завдань
ЗК-3	Здатність планувати та організовувати особисту діяльність	Опосередковано, шляхом організації та планування власного навчання, виконання завдань	Поточне, виконання перекладів, семантико-стилістичного аналізу текстів.
ЗК-4	Здатність приймати обґрунтовані рішення в складних і непередбачуваних умовах.	Опосередковано, під час моделювання форматів професійного спілкування: інтерв'ю, прес-конференція, переговори.	Рубіжне (модульний контроль).
ЗК-5	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Опосередковано, шляхом організації та планування	Поточне, виконання перекладів, проектів.

		власного навчання, виконання завдань	
ЗК-6	Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Повністю (з іншими англомовними дисциплінами за спеціалізацією). Курс є англомовним.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
ЗК-8	Здатність до самовдосконалення	Опосередковано, під час навчання, яке є шляхом самоудосконалення.	Самооцінювання, зворотний зв'язок.
ПК -1	Демонстрація знань сучасної наукової парадигми в галузі філології і перекладознавства і динаміки її розвитку, системи методологічних принципів і методичних прийомів філологічного дослідження	Опосередковано, під час навчання	Поточне, виконання перекладів, семантико-стилістичного аналізу текстів.
ПК-3	Здатність вибудовувати граматично правильні форми і синтаксичні структури, а також розуміти змістові відрізки мови та використовувати їх в тому значенні, в якому вони використовуються носіями мови	Повністю. Курс є базується на повному лінгвістичному та семантико-стилістичному аналізу поданих текстів. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік).
ПК-6	Перекладацька компетентність – здатність перекладати на фаховому рівні. Перекладацька компетенція включає шість компонентів (комунікативний, зокрема, предметний і лексичний, професійно-технічний, текстоутворюючий, прагматичний, стратегічний та морально-етичний)	Повністю. Курс є англомовним. Співвідноситься з метою курсу.	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (екзамен).

Методика оцінювання визначається за результатами поточного, модульного та підсумкового (семестрового) контролів знань здобувачів вищої освіти.

Оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) здійснюється відповідно до Положення «Про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) за кредитно-модульною системою в НАНГУ».

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Табл.2

оцінки			Критерії
за	за	за	

оцінки			Критерії
шкалою ECTS	національною шкалою	шкалою Академії	
A "Відмінно"	Відмінно	90 – 100	Слухач (курсант, студент) виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B "Дуже добре"	Добре	82 – 89	Слухач (курсант, студент) виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C "Добре"		75 – 81	Слухач (курсант, студент) виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D "Задовільно"	Задовільно	66 – 74	Слухач (курсант, студент) виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E "Достатньо"		60 – 65	Слухач (курсант, студент) виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.
FX "Незадовільно"	Незадовільно	35 – 59	Слухач (курсант, студент) має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F "Незадовільно"		1 – 34	Слухач (курсант, студент) не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

ПОТОЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне оцінювання здійснюється за кожним завданням в межах модулів.

До структури кожного ЗМ дисципліни «ССПП» входять такі складові **поточного контролю**:

Аудиторна робота студента

Позааудиторна самостійна робота студента

Рейтинг кожного модуля складається із суми *середніх* оцінок за:

- аудиторну роботу студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля;
 - позааудиторну самостійну роботу студента протягом вивчення навчального матеріалу модуля;
- та рубіжного оцінювання (модульний контроль).

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності слухача здійснюється в національній 4-бальній системі – "5" ("відмінно"), "4" ("добре"), "3" ("задовільно"), "2" ("незадовільно").

Результати поточного оцінювання фіксуються викладачем у журналі обліку успішності слухачів, який є обов'язковим документом. Викладач зобов'язаний дотримуватися принципу рівномірності оцінювання навчальних досягнень всіх слухачів академічної групи.

У кінці вивчення навчального матеріалу ЗМ (після проведення модульного контролю) викладач виставляє середню оцінку в 4-бальній системі за аудиторну роботу слухача, позааудиторну самостійну роботу слухача та модульну контрольну роботу. Кількість поточних оцінок з аудиторної та позааудиторної самостійної роботи слухача повинна бути максимально достатньою для об'єктивного виявлення повноти та глибини засвоєння слухача навчального матеріалу модуля. Змістових модулів – 2, максимально по 30 балів за кожен. Ці оцінки викладач трансформує в рейтинговий бал таким чином:

1. Аудиторна робота студента:

«5» - 10 балів;

«4» - 8 балів;

«3» - 6 балів;

«2» - 4 бали;

Не був присутнім на жодному занятті з навчальної дисципліни - 0 балів.

2. Позааудиторна самостійна робота студента:

«5» - 10 балів;

«4» - 8 балів;

«3» - 6 балів;

«2» - 4 бали;

Не виконав жодного завдання з позааудиторної самостійної роботи – 0 балів.

3. Модульний контроль:

«5» - 10 балів; •

«4» - 8 балів;

«3» - 6 балів;

«2» - 4 бали;

Не з'явився на модульний контроль - 0 балів.

Методи поточного контролю:

1. Метод усного контролю: індивідуальне й фронтальне опитування, захист контрольної роботи (заочна форма).
2. . Метод самоконтролю.

Рубіжне оцінювання - метод письмового контролю: модульний контроль.

Контрольна робота для слухачів магістратури заочного відділення – це комплекс завдань для перевірки перекладацьких вмінь та навичок слухачів магістратури, а також їх здатності виконувати семантико-стилістичний аналіз кожного зі стилів в англійській мові. Час відведений на контрольну роботу – 6 годин. Завдання для контрольної роботи – це індивідуальні творчі завдання. Під час другого завдання кожному слухачеві магістратури надається власний концепт за списком. Слухач повинен спочатку знайти англійські тексти наукового, публіцистичного, художнього та офіційного стилів, в яких йде мова про

обраний концепт. Другий етап-переклад цих текстів українською мовою. Третій- проведення семантико-стилістичного аналізу текстів оригіналів за схемою, що подана у посібнику.

Оцінка за контрольну роботу складається з двох оцінок за завдання.

Критерії оцінки наукового доповіді:

“відмінно” – робота відповідає усім вимогам текстів наукового стилю: структурі, лексичним і граматичним матеріалом, правильному вживанню сталих фраз та конструкцій, що притаманні саме цьому стилю.

“добре” – допускається незначна кількість не грубих помилок. Мова доповіді трохи знижена, вибір мовних засобів трохи обмежений, але їх вживання правильне.

“задовільно” – допускаються обмовки і помилки, але не значні. Науковий доповідь повністю відповідає вимогам. Відсутність правильно вжитих граматичних та синтаксичних конструкцій для наукового стилю, існують неточності фактичного характеру.

“незадовільно” – допускаються помилки, в тому числі грубі. Доповідь не відповідає більшості вимог. Слабкі вміння і навички у створенні власного тексту наукового стилю. Доповідь подана на низькому мовному рівні. Під час його презентації допускаються грубі помилки.

При виставленні оцінки за друге завдання критерії наступні:

“5” – до 10% помилок, які не порушують зміст повідомлень, аналіз проведений повністю;

“4” – 10%-20% помилок, є 2-3 грубих порушення змісту повідомлення, аналіз проведений не у повній мірі;

“3” – 20%-40% помилок, є 4-6 грубих порушення змісту повідомлення, аналіз тексту не структурований та виконаний з грубими порушеннями;

“2” – більш 40% помилок, 7 й більше грубих порушення змісту повідомлення, аналіз не виконаний повністю.

Загальна оцінка “5” ставиться при двох оцінках “відмінно” і відсутності “задовільної” та “незадовільної” оцінок.

Загальна оцінка “4” ставиться при відсутності оцінки “задовільно” чи “незадовільно”.

Загальна оцінка “3” ставиться при наявності двох оцінок “задовільно”.

При наявності однієї “незадовільної” оцінки, загальна оцінка “2”

Оцінка за чотирибальною шкалою переводиться у бали за наступною шкалою оцінювання: національна та ECTS:

Табл.3

Відсоток правильних відповідей	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
100 – 90% правильних відповідей	A	«відмінно»
89 – 82% правильних відповідей	B	«добре»
81 – 75% правильних відповідей	C	
74 – 65% правильних відповідей	D	«задовільно»
64 – 60% правильних відповідей	E	
59 – 36% правильних відповідей	FX	«незадовільно»

Загальні критерії оцінок письмового перекладу:

“відмінно” – Переклад повинен містити всю основну інформацію первинного тексту в узагальненому логічному форматі. Використана в тексті лексика та граматичні структури повинні відповідати нормам мови. Допускається 1-2 незначних орфографічних або граматичних помилок.

“добре” – Переклад повинен містити всю основну інформацію первинного тексту в узагальненому логічному форматі. Використана лексика та граматичні структури повинні відповідати нормам мови. Допускається низка незначних стилістичних помилок. Допустима кількість незначних орфографічних або граматичних помилок – 3.

“задовільно” – Переклад повинен містити всю основну інформацію первинного тексту, але мають місце порушення логічного формату первинного тексту. Використана в тексті перекладу лексика та граматичні структури не повністю відповідають нормам. Допустима кількість орфографічних або граматичних помилок – 4-6

“незадовільно” – якщо переклад не відповідає вищевказаним нормам.

ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумковий контроль з дисципліни “Семантико-стилістичні проблеми перекладу текстів різних жанрів” проводиться у формі заліку (1-й семестр-денна форма, 2-й семестр-заочна форма), який складається з виконання відповіді на теоретичне питання, практичного завдання. Метою підсумкового контролю є оцінювання навичок та вмінь слухачів магістратури застосовувати набуті протягом вивчення дисципліни ССППЗ знання.

За підсумковий контроль виставляються такі оцінки: “відмінно”, “добре”, “задовільно”, “незадовільно”. Максимальна кількість балів -40.

Залік з оцінкою складається з:

1. Теоретичної частини (відповідь на теоретичне питання за змістом курсу).
2. Практичного завдання (студентам пропонується перекласти текст та виконати семантико-стилістичний аналіз).

Під час проведення заліку з оцінкою відповідь слухача оцінюється за національною 4-бальною системою і виставляється оцінка **"відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно"**.

Залік з оцінкою з дисципліни “Семантико-стилістичні проблеми перекладу текстів різних жанрів” складається з двох оцінок за кожне завдання.

При виставленні оцінки за кожне з двох завдань критерії наступні

“5” – до 10% помилок, які не порушують зміст повідомлень, аналіз проведений повністю;

“4” – 11%-20% помилок, є 2-3 грубих порушення змісту повідомлення, аналіз проведений не у повній мірі;

“3” – 21%-40% помилок, є 4-6 грубих порушення змісту повідомлення, аналіз тексту не структурований та виконаний з грубими порушеннями;

“2” – більш 40% помилок, 7 й більше грубих порушення змісту повідомлення, аналіз не виконаний повністю.

За результатами виконання двох завдань виводиться середній бал, за яким вираховується оцінка за 40-бальною шкалою.

Оцінки за чотирибальною шкалою переводяться у бали.

Таблиця співвідношення результатів загальної оцінки за залік

Табл.4

Підсумковий рейтинговий бал за 40-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою
37-40	A	відмінно
33-36	B	добре
29-32	C	
25-28	D	задовільно
21-24	E	
15-20	FX	незадовільно
1-14	F	

Результати оцінювання за складовими кожного з ЗМ суммуються з балами за залік. За сумою цих балів вираховується оцінка за 100-бальною шкалою, яка зазначена вище.

ПОЛІТИКА КУРСУ

- Курс передбачає роботу в команді.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані в становлений термін.
- Якщо слухач магістратури відсутній з поважної причини, він/вона презентують виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Під час роботи над контрольною роботою (заочна форма навчання) не допустимо порушення академічної доброчесності.
- Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.